

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

Nr. 141

Meer over *EKKLĒSIA*

Het woord *EKKLĒSIA* was in de Griekssprekende wereld al een belangrijk en gebruikelijk woord voordat de Here Jezus sprak over het bouwen van Zijn ecclesia. De Septuagint, de Griekse vertaling van het Oude Testament, werd in de derde eeuw voor de geboorte van Christus vertaald. Het zelfstandig naamwoord *EKKLĒSIA* komt minstens 80 keer voor in deze vertaling en het werkwoord *EKKLĒSIAZŌ* zeven maal. Deze Griekse vertaling van het Oude Testament is gemaakt voor de Griekssprekende Joden in Alexandrië, opdat zij hun Bijbel in de taal konden lezen die zij onderling spraken in de diaspora, de ballingen die de nauwkeurige kennis van de Hebreeuwse taal hadden verloren.

Het woord *EKKLĒSIA* was onder hen een gebruikelijk woord en de elementen waaruit het is samengesteld werden gemakkelijk begrepen; daarom werd het door de vertalers van de Septuagint gebruikt om uitdrukking te geven aan het Hebreeuwse woord *QAHAL*. Dat was een goede vertaling, wat blijkt uit het feit dat de Heilige Geest hetzelfde deed toen Hij de schrijver van de brief aan de Hebreeën inspireerde om *EKKLĒSIA* te gebruiken voor *QAHAL* in 2:12. In het oude Israël werd het woord *QAHAL* altijd gebruikt voor gezelschappen, klein of groot, die hun positie uit God hadden ontvangen. De 'grote *QAHAL*' die Christus beloofde te zullen bouwen 'uit Hemzelf' zal zijn samengesteld uit elke ambtenaar in Israël. Dit wacht nog op de komst van het koninkrijk van God.

In Athene werd de beroemde ecclesia die door Solon is gesticht, vaak aangeduid als 'de vergadering van alle burgers' die was samengesteld uit 'vergaderingsmensen' die *EKKLĒSIASTES* werden genoemd. De hal waarin zij samenkwamen werd *EKKLĒSIASTERION* genoemd en de vergoeding die zij die in deze vergadering zaten, van de Atheense inwoners kregen, heette *EKKLĒSIASTIKOS* (Zie *Liddel-Scott Greek-English Lexicon* voor een bevestiging van wat hierboven is gezegd).

In een periode van acute economische tegenspoed werd Solon tot *ARCHON* gekozen en ontving hij absolute macht om economische en juridische hervormingen door te voeren. Hij reorganiseerde de populaire vergadering, gaf aan deze mensen de macht en de positie die bij hen hoorden en legde op deze manier het fundament voor de Atheense democratie. Deze mensen hadden hun positie uit Solon ontvangen en kregen de bijnaam 'solons,' een term die nog steeds wordt gebruikt voor leden van de wetgevende macht. De *Encyclopedia Britannica* zegt: 'als bestuurlijke macht stierf de Ecclesia toen Athene een *civitas libera* werd onder Romeins protectionisme.'

Deze feiten tonen het veelvoudige en gangbare gebruik van het woord *EKKLĒSIA* aan in de zes eeuwen vóór de geboorte van Christus. Het was een gewoon woord; daarom wisten de twaalf discipelen heel goed wat Hij bedoelde toen Hij erover sprak dat Hij Zijn ecclesia zou bouwen. Wij zullen dat in onze tijd nooit begrijpen, tenzij we breken met de traditie dat de *EKKLĒSIA* waarvan Hij sprak het instituut kerk in zijn diverse historische verschijningsvormen is.

Als we vasthouden aan ons geloof in de volkomen, woordelijke inspiratie van de Heilige Schriften en dat toepassen, kunnen we vaststellen dat een profeet van God, namelijk David, toen hij werd gedreven door de Geest van God (II Petr. 1:21) over de Messias schreef: 'in het midden van de *QAHAL* zal ik U lofzingen' (Psalm 22:23). Meer dan duizend jaar later werd een andere heilige man van God (Paulus) geleid door de Heilige Geest toen hij een waarheid duidelijk wilde maken, om de woorden van David aan te halen: 'Uw naam zal ik aan mijn broeders verkondigen, in het midden van de *EKKLĒSIA* zal ik U lofzingen' (Hebr. 2:12).

Hieruit kunnen we opmaken dat als het woord *EKKLĒSIA* niet hetzelfde zou betekenen als *QAHAL*, Paulus David verkeerd heeft geïnterpreteerd door te stellen dat hij iets gezegd heeft wat hij helemaal niet gezegd heeft.

We vinden het woord *QAHAL* 123 keer in het Oude Testament, waar het in de NBG-vertaling 88 maal met 'gemeente' is vertaald, 13 maal met 'menigte,' 10 maal met 'schare,' 4 maal met 'vergadering,' 3 maal met 'samenkomst,' verder één keer met respectievelijk 'bemanning,' 'gezelschap,' 'opvarenden,' 'stand' en 'het gehele verzamelde volk' (zie de telling in het Hebreeuws-Nederlandse woordenboek in de Online Bible, Strongs nummer 06951). Dit houdt in dat we 123 mogelijkheden hebben om te ontdekken wat *QAHAL* betekent, gebaseerd op het gebruik ervan in het Oude Testament. En als we op die manier de betekenis niet kunnen vaststellen, is er eenvoudigweg geen andere methode.

Als we elk van de 123 teksten waar het zelfstandig naamwoord *QAHAL* voorkomt, tezamen met alle 39 maal dat het werkwoord voorkomt, zorgvuldig onderzoeken in hun context, zal duidelijk worden dat ze alle verband houden met overheidslichamen. *QAHAL* had te maken met de bestuurlijke processen van het volk Israël. Deze was altijd samengesteld uit mensen die in een

bijzondere positie waren geplaatst. Dat kunnen we aantonen door bepaalde passages te bekijken.

In Genesis 28:3 was het de uitdrukkelijke wens van Isaak dat de Almachtige God Jacob zou vermenigvuldigen, zodat zijn nakomelingen tot een *QAHAL* van volken zouden worden (let op de meervoudsvorm 'volken'). Deze wens van Isaak was in overeenstemming met de belofte die God aan Abraham had gegeven, namelijk dat één volk een positie uit God zou krijgen en dat dit volk het kanaal van zegen zou zijn voor alle volken (Gen. 12:2,3). Deze waarheid werd herhaald in Genesis 35:11, waar God verklaart dat 'een volk, ja een *QAHAL* van volken' uit Jacob zou voortkomen; een belofte die Jacob herhaalt in Genesis 48:4: 'Ik zal u vermenigvuldigen en u maken tot een *QAHAL* van volken.' We zien hier dus dat er een natie is die een speciale middelaarspositie van God heeft gekregen en op die manier een 'uit-aangestelde' natie is geworden die door God gebruikt zou worden. Een natie in die positie kan heel goed worden beschreven met het woord *EKKLĒSIA* dat, op grond van de elementen waaruit het woord is samengesteld, de betekenis heeft van 'uit-aangesteld' (zie *Seed & Bread*, nummer 97).

In Genesis 49:6 zien we dat over de stamraad van Simeon en Levi wordt gesproken als de *QAHAL* (vergadering, NBG). Dat was het leidinggevend orgaan van deze twee stammen. Het blijkt dat dit lichaam verantwoordelijk was voor enkele wrede daden en dat Jacob verzocht zijn eer niet te verbinden aan de daden van deze *QAHAL*. Dat is ongeveer hetzelfde als wanneer de president het niet eens is met een of andere daad van het congres en verzoekt er op geen enkele manier mee in verband gebracht te worden.

In Exodus 12:6 wordt ons verteld dat het paaslam geslacht werd op het besluit van de gehele vergadering (*QAHAL*) der gemeente (*EDAH*) van Israël. In die tijd was het volk Israël goed georganiseerd en geordend, zoals we kunnen opmaken uit het feit dat hun oudsten (vertegenwoordigers) voor farao stonden. Deze oudsten vormden de *QAHAL* (uit-aangestelden) in Israël en het was hun taak om bij decreet het paaslam te slachten.

In Exodus 6:14-27 worden de 'hoofden' van elk huis opgesomd. Een 'hoofd' was uit zijn familie aangesteld en hij vertegenwoordigde die en nam de plaats in van elk afzonderlijk lid van die familie. Individueel werden zij 'oudsten' genoemd en tezamen werden zij aangeduid als *QAHAL*, of zoals de Grieken zouden zeggen, *EKKLĒSIA*. Hier kan een toelichting de zaak misschien verduidelijken.

In de staat Californië is het op bepaalde tijden van het jaar nodig het volk van Californië te verzamelen in de hoofdstad, Sacramento. De wet geeft aan op welke tijdstippen dat is, maar de gouverneur heeft de macht om een dergelijke vergadering bijeen te roepen als dat nodig mocht zijn. De mensen die deel uitmaken van deze assemblee worden leden van de assemblee genoemd. Dat zijn mensen die zijn aangesteld vanuit het volk in hun district.

Ze zijn wettelijk gekozen vertegenwoordigers en als zij officieel samenkomen in Sacramento, komen alle mensen van deze staat daar tezamen in de persoon van hun gekozen vertegenwoordigers.

De lezer heeft misschien opgemerkt dat er een aantal schijnbaar onnodige herhalingen voorkomt in de bovenstaande paragraaf. Dat is opzettelijk gedaan om wat te benadrukken. Als de bovenstaande paragraaf in de eerste eeuw van onze jaartelling zou zijn geschreven, zou het woord *EKKLĒSIA* gebruikt kunnen zijn op elke plaats waar 'vergadering' of 'assemblee' voorkomt en het woord *EKKLĒSIAZO* zou gebruikt kunnen zijn op elke plaats waar 'vergaderen' staat. Dat zou 'correct Grieks' geweest zijn, waarin gebruik gemaakt wordt van woorden die in het alledaags gebruik voorkomen en het zou gemakkelijk begrepen worden door allen die het hoorden of lazen. Met het oog hierop vragen we ons af: 'wat verstonden de discipelen daaronder toen de Heer sprak over het bouwen van Zijn eigen *EKKLĒSIA*?'

Elke koning in de oudheid, elke vorst, of potentaat had zijn eigen *EKKLĒSIA*. Als hij een kleine of grotere groep mannen had die hun aanstelling uit hem hadden ontvangen, waren zij zijn uit-aangestelden, dat wil zeggen, zijn *EKKLĒSIA*. Tegenwoordig zouden we in ons eigen land over een kabinet spreken.

Het gangbare gebruik van het woord *EKKLĒSIA* en wat de betekenis ervan is, wordt ons duidelijk gemaakt in Handelingen 19. Het woord komt voor in de verzen 32, 39 en 40, waar het telkens met 'volksvergadering' is vertaald. De gebeurtenissen die hier beschreven zijn, vonden plaats in Efeze.

Er zijn twee belangrijke punten die we in dit gedeelte niet over het hoofd moeten zien, namelijk de aanwezigheid van de 'oversten' (*ASIARCHS*), waarvan sommigen Paulus vriendelijk gestemd waren (19:31) en het feit dat deze gebeurtenissen plaatsvonden in de nabijheid van 'het theater,' dat was de gebruikelijke plaats voor een officiële bijeenkomst. Deze *ASIARCHS* waren de mannen uit elke stad die jaarlijks een vertegenwoordiger kozen, een eer waarvoor men zich zeer inspande. Deze speciale *ASIARCHS* die hun aanstelling ontvingen uit de kring van *ASIARCHS* kwamen in Efeze samen toen de rel plaatsgreep waarover hier verhaald wordt.

De hier beschreven rel werd begonnen door ene Demetrius, een zilversmid, die een vonkje aanwakkerde tot er een vuurzee was ontstaan en toen hij vervolgens niet wist wat hij ermee aan moest, ging hij vlug naar het theater waar de *ASIARCHS* waren vergaderd. Omdat ze niemand hadden om te vervolgen, grepen ze Gajus en Aristarchus, de reisgenoten van Paulus en duwden hen het gebouw binnen. Toen ze eenmaal binnen waren, riep de een dit en de ander dat en hierdoor raakte de *EKKLĒSIA* in de war, niet begrijpend wat men precies verlangde of waarom de menigte naar hen was toegekomen (vers 32). Demetrius was iets begonnen wat hij niet langer in de hand had en daarom riep de menigte die hij naar het theater had gebracht twee uur lang: 'Groot is de Artemis der Efeziërs!' een vertoning van typische

massapsychologie. Het was een dwaze demonstratie, zonder enige zin of doel.

Toen hun emoties waren gekalmeerd, nam de 'secretaris der stad' het voortouw. Hij was de hoogste ambtenaar in Efeze en door zijn verschijning werd men direct stil. Hij wees op de ongepastheid van de acties der menigte en vertelde dat zij met hun klacht naar de verkeerde *EKKLĒSIA* waren gegaan waardoor ze allemaal het gevaar liepen de wet te overtreden, door de *EKKLĒSIA* te dwingen beslissingen over zaken te nemen waarover zij geen zeggenschap hadden. Zo kon een wettige *EKKLĒSIA* onwettig worden als zij zich zou bemoeien met zaken die niet binnen haar jurisdictie lagen. Na deze uitleg zond de 'secretaris der stad' de *EKKLĒSIA* weg. Het ging niet om de menigte, maar de *EKKLĒSIA* die in zitting bijeen was in het theater en tot wie de menigte zich ten onrechte had gewend met haar klacht.

Twee opmerkingen van Karl Ludwig Schmidt zijn de moeite waard in dit verband: '*EKKLĒSIA* kan niet worden vertaald, het moet worden overgenomen.' 'Het is wenselijk de exacte betekenis van *EKKLĒSIA* vast te stellen, omdat dit een onderwerp is waarin linguïstische nauwkeurigheid een ware bijdrage aan Bijbelse theologie kan leveren.'